

die het illegale *Trouw* uitgaf en die per maand ca. 4000 bonkaarten nodig had. Het was Valstar die het eerste contact met Johannes Post legde, maar Johannes, aldus Martha van Huessen-Pikaar, 'was niet zo gemakkelijk te overreden. Hij was te veel *Trouw*-man en te vrijgevochten; hij had nooit verslag aan iemand gegeven'¹ – tenslotte verklaarde hij zich toch tot samenwerking bereid², maar het vlotte niet erg tussen Valstar en hem. In april werd met hem afgesproken dat hij vooreerst naar Groningen zou gaan teneinde daar meer eenheid te brengen in de Knokploegen die, anders dan in andere provincies en met name in Friesland het geval was, nog in sterke mate naast elkaar werkten. Friesland alleen al telde in de zomer van '44 elf Knokploegen die elk een man of zes, zeven sterk waren. Zij waren zeer op de Friese autonomie gesteld. Toen een groep van de Raad van Verzet eind december '43 een 'kraak' in Friesland pleegde, beviel dat, aldus *Het Grote Gebod*, 'de leiding van de Friese KP zo slecht dat alle connecties met de Raad van Verzet verbroken werden en 'buitenlandse' ploegen voortaan zoveel mogelijk uit Friesland werden geweerd.'³

Tegenover de Raad van Verzet die met eigen ploegen ook verscheidene operaties uitvoerde, weinig 'distributiekraaken' overigens (wij komen er in het volgende hoofdstuk op terug), stelde vooral Valstar zich anders op dan de Friezen: hij was voorstander van een fusie maar dat kon hij er bij zijn medeleden van de landelijke leiding niet doorkrijgen. Met name Johannes Post, de overtuigde anti-revolutionair, 'stond gereserveerder tegenover samenwerking met de RVV omdat deze naar zijn mening politiek tezeer naar links georiënteerd was.'⁴ Valstar had die fusie vooral wenselijk geacht omdat hij vooruit keek naar het moment waarop de Geallieerden in Europa geland zouden zijn; dan was, meende hij, voor de illegaliteit een geheel nieuwe taak weggelegd: de systematische sabotage van de Duitse verbindinglijnen, speciaal van de spoorwegen, en die taak, zo zag hij het, vergde dat alle krachten gebundeld werden. Zelf ging Valstar begin '44 in het westen des lands naast zijn Knokploegen groepen vormen die zich op de voorberei-

¹ A.v., p. 44. ² Op de inschakeling van Marinus Post en zijn Knokploeg was de leiding van de LKP niet zo gebrand: zij vond hem, aldus *Het Grote Gebod*, 'te wild, te onbesuisd, te ongeremd.' Marinus Post zelf voelde overigens ook niet veel voor die inschakeling. Hij moest 'van deze bevoogding niets hebben en zei tegen zijn jongens: 'Als ze me niet willen hebben, dan doen we het op eigen gelegenheid en geven de bonkaarten weer aan *Trouw*.' (K. van Loon in *Het Grote Gebod*, dl. I. p. 550). Zijn Knokploeg trok toen naar de Veluwe en had een tijdlang, gelijk reeds vermeld, haar basis in het 'Pas-Op-Kamp'. Van daaruit pleegde zij enkele overvallen in Gelderland en Overijssel. ³ K. Norel in a.v., p. 438. ⁴ Rogier van Aerde in a.v., p. 387.